

Southern Hospitality – Elämäntapa vai vain tapa?

Atte Arffman North Myrtle Beachillä Etelä-Carolinassa Atlantin rannalla.

Julkaistu 11.12.2023

Atte Arffman - väitöskirjatutkija, jonka väitöskirja käsittelee Yhdysvaltain ympäristöhistoriaa.

Olin loka-marraskuussa tutkimusvierailulla **Yhdysvalloissa**. Matkani suuntautui etelävaltioihin, Pohjois-Carolinan Greenvilleen, Etelä-Carolinan Charlestoniin ja Mississipiin Starkvilleen. Vietin

kohteissani kaikkiaan viisi viikkoa arkistotyön ja tutkimuksen parissa sekä konferenssissa, mutta kalenteriin jäi tilaa myös vapaa-ajalle.

Greenvillessä tutkimusvierailuani isännöi ystäväni ja väitöskirjaohjaajani **Eric Oakley**. Eric vieraili Suomessa kesällä 2022 ja 2023 ja kiinnitti huomiota pieniin ja arkipäiväisiin asioihin, jotka erottivat Suomen Yhdysvalloista. Saavuttuani Eric sanoi, että olisi kiinnostunut kuulemaan millaiset asiat Yhdysvalloissa kiinnittäisivät minun huomioni ensimmäistä kertaa maassa vierailevana ihmisenä. Tämä oli mielenkiintoinen pikku tehtävä, jota pohdin matkani aikana.

Osa huomioistani oli vähäpätöisiä tai yllätyksettömiä. Amerikkalaisten hotellien huoneiden ovet ovat suomalaisiin nähden heppoisia ja käytävän valot paistoivat pielistä sisään, eikä vähäisinkään ääni jäänyt kuulematta. Myös pyöräilijät puuttuivat katukuvasta. Näin matkani aikana yhteensä 13 pyöräilijää, mutta koska kaupunkisuunnittelussa huomioidaan käytännössä vain autoilijoiden tarpeet, tämä ei sinänsä ole yllätys.

Tällaisten ehkä jopa vähän triviaalien asioiden seasta nousi kuitenkin yksi mielenkiintoinen ero, jota jäin pohtimaan pidemmäksi aikaa ja josta keskustelin Ericin ja muiden matkalla tapaamieni ihmisten kanssa. Matkani alusta asti lähes järjestään kaikki ihmiset olivat erittäin ystävällisiä ja toisensa huomioivia. Tuntemattomat ihmiset tervehtivät kohteliaasti astuessasi hissiin. Ihmiset tervehtivät jopa silloin, kun katseesi kohtasi vahingossa heidän katseensa kadulla. Asiakaspalvelijat ravintoloissa eivät pelkästään tervehdi, he kysyvät mitä kuuluu. Tuntemattomat ihmiset myös saattoivat supermarketissa, ravintolassa tai esimerkiksi kirjastossa kehua vaatteitasi. Matkalla näin kävi usein, ja kuulin ihmisten tekevän sitä myös muille, ei pelkästään minulle. Ihmiset tuntuivat kohteliaammilta toisiaan kohtaan kuin olin Suomessa tottunut. Ihmisten välisissä kohtaamisissa oli eräänlainen tuttavallisuuden tunnelma. Oliko tämä sitä kuuluisaa *Southern Hospitalityä*?

Näkymää Charlestoniin Francis Marion hotellin viidennen kerroksen ikkunasta.

Jäin pohtimaan asiaa. Ehkäpä ihmiset tunnustivat minut ulkomaalaiseksi? Eric epäili, ettei asia ole niin, koska puhun sujuvaa englantia ja vaatetukseni ei saaduista kehuista huolimatta erottunut joukosta. Kun ihmettelin ääneen ihmisten hyviä tapoja ja tuttavallisuutta Ericille ja hänen kollegalleen, he sanoivat, ettei se ole aitoa tai syvällistä, se on vain tapa. He sanoivat, että täällä [etelässä] asia on eri tavalla ja Amerikan suurkaupungeissa kaikki on toisin. Vastasin kysymällä, *oliko sillä väliä?*

Selitin, että Suomessa ihmiset arvostavat omaa ja toisten yksityisyyttä korkealle. Olemme asiasta ylpeitä ja usein väitetään sen olevan geneeissä asti. Tuttavallisuuden taso Amerikassa tuntui itselleni kuitenkin virkistävältä. En ollut ravintolassa vain asiakas tai kadulla vastaantulija, olin toinen ihminen. Vaatteistani saamani kehut ilahduttivat ja on hankala kuvitella, että Suomessa kukaan pahoittaisi vastaavasta mieltään. Suomessa en ole kuitenkaan koskaan saanut kehuja vaikkapa vaatteistani vierailta, mutta toisaalta, en muista itsekään kehuneeni ketään.

Miksi emme sitten avaa suutamme vieraille silloinkaan, kun meillä olisi jotain mukavaa sanottavaa? Matkani jälkeen olenkin jäänyt miettimään, meneekö toisten yksityisyyden kunnioittaminen liiallisuuksiin. Ja jos etelävaltiolaisten kohteliaisuus ja tuttavallisuus on vain tapa ja opittua, niin ehkä suomalaisten ”tuppisuus” on sitä myös. Jospa uskomme omaan tarinaamme perusluonteeltaan tuppisuudesta ja nyreästä suomalaisesta siinä määrin, että otamme sen annettuna. Voisimmeko oppia jotain etelävaltiolaisten tuttavallisuudesta?

Ihmisten kohtaaminen eri paikoissa oli tuttavallisuuden takia miellyttävää ja välitöntä. Kävin esimerkiksi eräänä päivänä hakemassa yliopiston läheisestä Sandwich Delistä lounaan. Astuttuani sisään asiakaspalvelija kysyi tavalliseen tapaan: *”How’s it going?”*. Vastasin kysymykseen kertomalla olevani väsynyt, sillä päivä oli ollut kiireinen. Asiakaspalvelijan vastaus oli ystävällinen ja lohduttava: *”I’m sorry to hear that, what can I do to make it better?”*

Vastauksen kysymykseen ”miten menee?” ei tarvinnut siis olla tekopirteä. Asiakaspalvelija oli halukas myötäelämään tuntemuksiani. Tällainen pieni juttelu ei tehnyt lounaan ostamisesta raskasta tai tehotonta, eikä tuntunut millään tavalla ylimääräiseltä. Itse asiakaspalvelutilanne kesti vain pari hassua minuuttia, mutta siitä jäi hyvä mieli; niin hyvä, että muistan sen vieläkin. Suomalaiset asiakaspalvelijat ovat toki ystävällisiä, mutta toisinaan ystävällisyys tuntuu mekaaniselta ja asiakaspalvelun tarpeista lähtevältä pikemmin kuin joltain, mitä ihmiset tekevät muutenkin.

Yhdysvalloissa yllä kuvatun kaltainen tuttavallisuus oli kaikkea kanssakäymistä lävistävä kokemus, eikä rajoittunut vain asiakaspalvelutilanteisiin. Eräänä toisena päivänä olin tapaamassa maisteriopiskelijoita paikallisessa panimossa Greenvillessä. Pohtiessani tiskillä mitä haluaisin juoda, sain vieressä seisoneelta herralta suosituksen panimon omasta red alesta. Otin neuvosta vaarin ja tilasin tuopillisen. Myöhemmin törmäsin samaan herraan uudelleen ja kiitin häntä hyvästä neuvosta. Hän ilahtui ja kysyi minulta hieman puskista, poltanko koskaan sikareita. Kerroin polttavani sikarin pari kolme kertaa vuodessa. Juttelimme hetken aikaa minkä tyyppisistä sikareista pidämme ja mitä olimme poltelleet aikaisemmin.

Sitten tapahtui jotain odottamatonta: miekkonen kaivoi humidorikotelostaan sikarin ja ojensi sen minulle. Luulin aluksi, että hän tarjosi sitä tuoksuteltavaksi, mutta ojentaussani sikaria takaisin, hän nyökkäsi minulle ja sanoi: *”I’ve already smoked two and I’m not gonna smoke a third. Go ahead and*

enjoy it!” Tarjouduin ostamaan hänelle vastalahjaksi tuopillisen, mutta hän kieltäytyi ja sanoi, ettei tarvinnut vastalahjaa. Hän oli vain iloinen törmätessään toiseen sikarien ystävään. Samalla minulle täysin vieras ihminen (en edelleenkään tiedä edes hänen nimeään) tarjosi lähtemättömän muiston ystävällisyydellään.

En toki halua väittää, ettei Suomesta löytyisi ystävällisiä ihmisiä. Matkani aikana yllä kuvatut kokemukset olivat kuitenkin niin lukuisia ja jokapäiväisiä, että se sai minut epäilemään väitettä siitä, että tuttavallisuus on vain tapa. Minusta se tuntui aidommalta ja jollain tavalla olennaiselta etelävaltioissa asuvien elämän määrittäjältä, siis elämäntavalta. Epäilenkin kokeneeni käytännössä mitä on myyttinen Southern Hospitality. Ja ehkäpä jatkossa tuon siitä murusen tänne Suomeen ja avaan suuni sanoakseni jollekulle tuntemattomalle jotain mukavaa.

ECU -konferenssiosallistujat Charlestonissa tuttavallisissa tunnelmissa.

- Sattumalta aihetta käsiteltiin myös YLE:n [artikkelissa](#) 10.12.2023

Jaa tämä artikkeli

Lisätietoja

Atte Arffman
Apuhahatutkija, muut

Aiheeseen liittyviä uutisia

Blogikirjoitus

5.1.2024

”Säveleitä salot huokuu, ikihongat humajaa” – metsäkato, -kuva ja Suomi

Antti Räihän blogiteksti tammikuulta 2024.

Blogikirjoitus

12.10.2023

Why do public authorities react the way they do to stigmatized minorities?

Laura Starkin blogiteksti lokakuulta 2023 (englanniksi).

Jyväskylän yliopisto

Seminaarinkatu 15
(Kirjaamo ja arkisto)
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto
Vaihde (014) 260 1211

Yhteystiedot | Kartat
HelpJYU-palveluportaali

Y-tunnus 0245894-7
Yliopiston laskutusosoitteet

Anna palautetta sivustosta

Evästeasetukset

Seuraa meitä

Tietosuojailmoitus
Saavutettavuusseloste
Intranet Uno